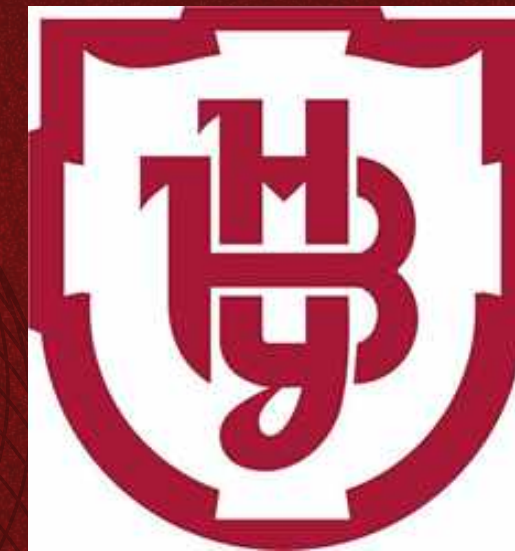

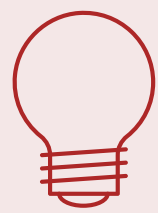
ВОЛИНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
КАФЕДРА ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ

МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ КОГНІТИВНИХ ТЕСТІВ: ТЕРМІНОЛОГІЯ, МЕТОДИКА, ТИПОВІ ПОМИЛКИ

кандидат економічних наук, доцент
Алла Фатенок–Ткачук

 Луцьк 2024

КОГНІТИВНІ ТЕСТИ...

КОГНІТИВНІ ТЕСТИ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ В ОСВІТІ ТА НАВЧАННІ – ЦЕ ІНСТРУМЕНТИ ВИМІРЮВАННЯ, ЯКІ СКЛАДАЮТЬ ОСНОВУ ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ.

ТЕСТИ ПОВИННІ НАДАВАТИ РЕЛЕВАНТНУ І НАДІЙНУ ІНФОРМАЦІЮ ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ ВІДПОВІДНОГО РІШЕННЯ. ТЕСТ, ЯКИЙ Є САМЕ ТАКИМ, НАЗИВАЄТЬСЯ «ВАЛІДНИМ ТЕСТОМ». ПОНЯТТЯ «ВАЛІДНОСТІ» СТОСУЄТЬСЯ ВІДПОВІДНОСТІ, ЗНАЧУЩОСТІ ТА КОРИСНОСТІ КОНКРЕТНИХ ВИСНОВКІВ, ЗРОБЛЕНИХ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ТЕСТУВАННЯ.

ЗНАННЯ ТА РОЗУМІННЯ, НЕОБХІДНІ ДЛЯ ТОГО, ЩОБ ДАТИ ПРАВИЛЬНУ ВІДПОВІДЬ, ПОВИННІ БУТИ РЕЛЕВАНТНИМИ, ЗАВДАННЯ ПОВИННІ БУТИ СФОРМУЛЬОВАНІ ЧІТКО І НЕДВОЗНАЧНО.

ПРАВИЛЬНА ВІДПОВІДЬ ПОВИННА СПРАВДІ ОЗНАЧАТИ, ЩО ЗДОБУВАЧ ОТРИМАВ ЗНАННЯ І ДОСЯГНУВ РОЗУМІННЯ, ПЕРЕВІРИТИ ЯКІ МАЄ ЦЕ ТЕСТОВЕ ЗАВДАННЯ, БЕЗ ВИПАДКОВИХ ПІДКАЗОК У ТЕКСТІ ЗАВДАННЯ ЧИ – ЯКЩО ЙДЕТЬСЯ ПРО ТЕСТОВІ ЗАПИТАННЯ З ВАРІАНТАМИ ВІДПОВІДЕЙ – НЕФУНКЦІОНАЛЬНИХ ВІДВОЛІКАЮЧИХ ВАРІАНТІВ (НЕПРАВИЛЬНИХ ВІДПОВІДЕЙ).

Автори тестових завдань

- Автори тестових завдань повинні постійно пам'ятати про два важливі запитання, які визначають якість тестового завдання, яке вони створюють:
- (1) «яка мета тесту, для якого я пишу тестове завдання, і чи зміст цього тестового завдання відповідає такій меті?»
- (2) «чи формулювання цього завдання і його технічне представлення такі, що воно недвозначно і надійно визначить підготованих кандидатів і непідготованих?».

СИНТЕЗ

ОЦІНКА

АНАЛІЗ

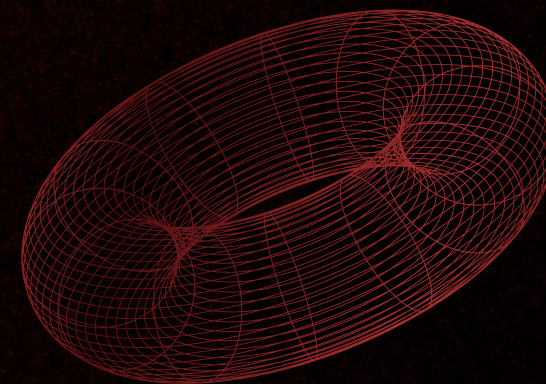
ЗАСТОСУВАННЯ

РОЗУМІННЯ

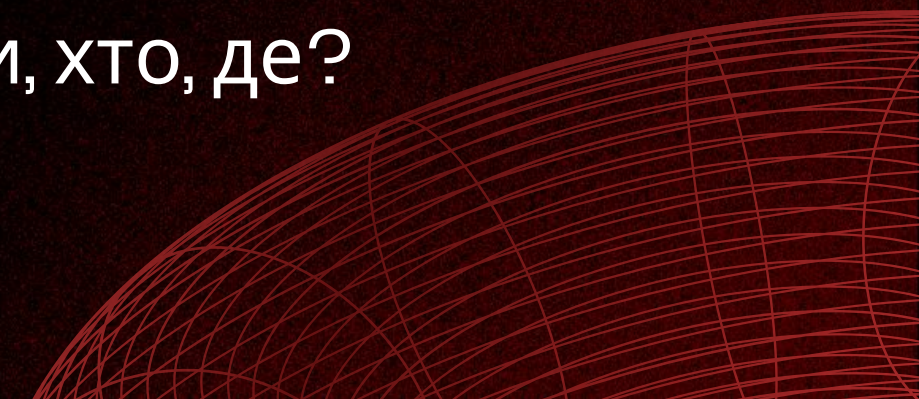
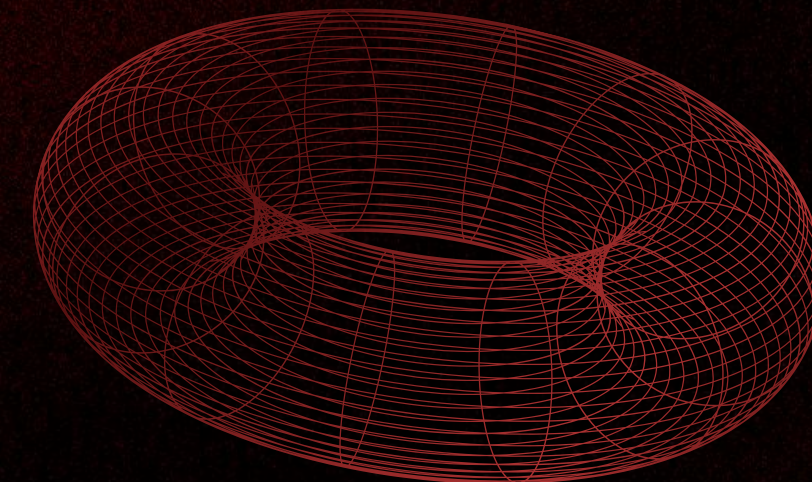
ЗНАННЯ

ТАКСОНОМІЯ БЛУМА

Briefly elaborate on what you want to discuss.

Низька когнітивна складність:
що, коли, хто, де?

ТЕРМІНОЛОГІЯ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

Контекст,
супровідний
матеріал

Завдання

Епохи правління князів Володимира та Ярослава позначають «Золотий вік Києва». Обидва князі продовжили стабільне розширення держави, що почалося ще за часів правління Віщого Олега

Питання-
основа

Яким було прізвисько
князя Ярослава?

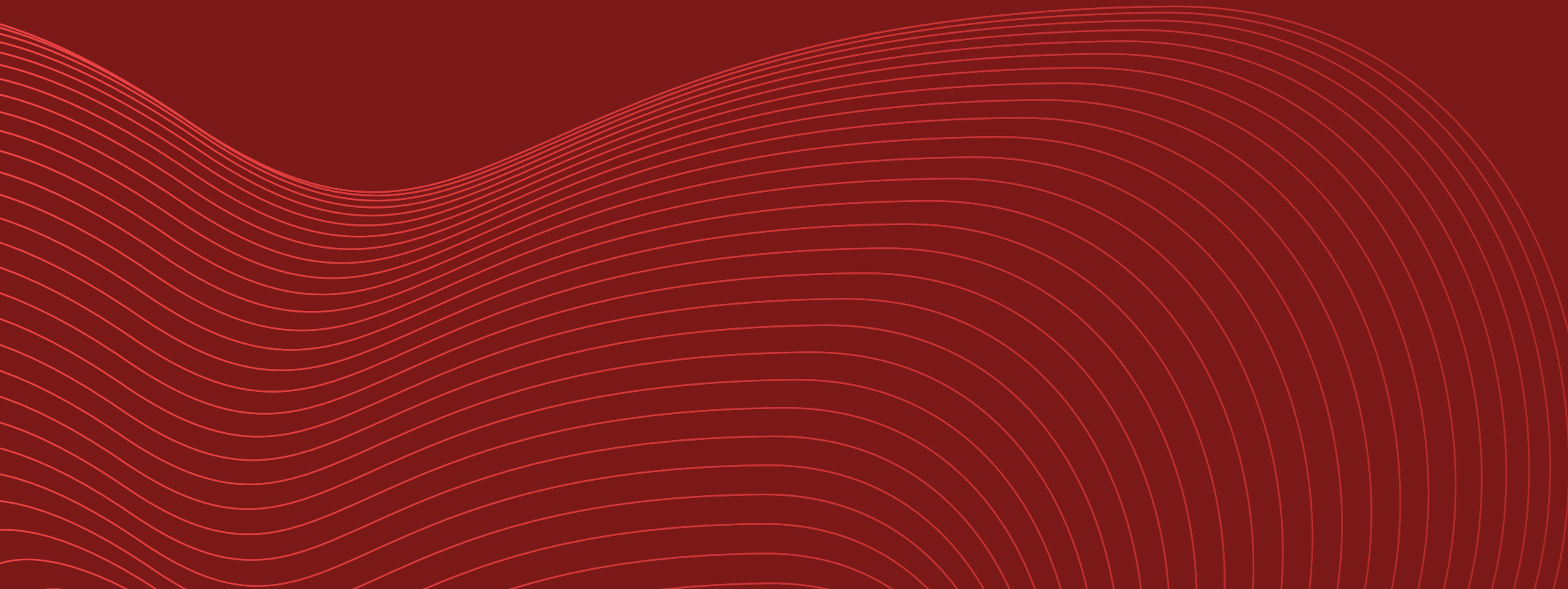
- а) Завойовник;
- б) Великий;
- в) Грізний;
- д) Мудрий

Варіанти
відповіді

Ключ

Відволікаючі
варіанти

КРИТЕРІЇ ЯКОСТІ КОГНІТИВНИХ ТЕСТІВ

1. Валідність

2. Надійність

3. Об'єктивність

4. Ефективність

5. Прийнятність

ВАЛІДНІСТЬ

Тести мають надавати можливість користувачам тестів приймати валідні рішення за результатами тесту. Відтак, індивідуальні тестові завдання повинні перевіряти саме те, що від них очікується, і ніщо інше

- Упевніться, що Ви можете вказати мету тестування. Класифікацію тестових завдань у відповідності до розділів (вимірів) План тесту слід наводити разом із завданням, яке пропонується.
- Упевніться, що це тестове завдання знаходиться «в рамках програми».
- Упевніться, що це завдання стосується відповідного аспекту навчальної програми; уникайте банальних запитань чи запитань «на здоровий глузд».
- Упевніться, що тестове завдання відповідає поточному стану науки і думкам спеціалістів з цього питання.
- Кожна відволікаюча відповідь повинна бути обґрунтованою.

НАДІЙНІСТЬ

Кожне завдання повинно забезпечувати послідовне розмежування (дискримінацію) слабких і сильних кандидатів

· Дотримуйтесь чітких і стислих формулювань; уникайте двозначності. Це основна із вимог, оскільки тексти запитань, які збивають з пантелику, ведуть до масштабного вгадування і значної втрати інформативності екзамену, і через це тест стає, по суті, коротшим, ніж планувалося, і руйнується дискримінація слабких і сильних кандидатів.

· Уникайте ненавмисних підказок.

· Упевніться, що ключі розкидані навмання серед неправильних варіантів відповіді, аби уникнути результативного використання вказівок для вгадування (розповсюджена вказівка – «якщо не знаєте відповідь, завжди вибирайте С»).

ОБ'ЄКТИВНІСТЬ

Усі кандидати повинні мати рівні можливості показати, що вони можуть зробити (а не що вони НЕ можуть зробити).

• Перевіряйте, щоб не було жодних ґендерних, етнічних чи культурних упереджень. «Упередження у тестовому завданні» – це явище, коли певні тестові завдання можуть давати переваги (чи навпаки) окремим групам кандидатів, і такі переваги не мають нічого спільного з метою тестування. Добре відомий приклад ґендерного упередження, коли хлопці набирають більше балів із запитань з фізики про механічні іграшки, ніж дівчата. Це пов'язано з тим, що хлопці краще знайомі з такими іграшками, і вони їм подобаються більше, ніж дівчатам. З цим і пов'язаний той факт, що середній бал за такі тестові завдання у хлопців вищий, ніж у дівчат, а не зі знанням фізики, перевірка яких є метою тесту. Учні з деяких релігійних груп не дуже добре пройдуть тест на розуміння читання тексту про дискотеки, оскільки їм не можна на них ходити, але це не пов'язано з їхнім рівнем розуміння читання, це приклад культурного упередження.

• Уникайте контексту чи атмосфери, яка може засмутити деяких осіб, які проходять тест.

• Надайте якісні схеми оцінювання робіт і процедури оцінювання для того, аби звести до мінімуму відмінності між оцінками одних і тих же робіт, перевірених різними оцінщиками.

ПРИЙНЯТНІСТЬ

Громадськість повинна вважати тестові завдання загальносправжнім і валідним представленням відповідних знань у соціально-політично прийнятному контексті.

Скористайтеся контекстом реального життя, але нехай він залишається валідним.

Уникайте контроверсійних (гострополітичні, моральні, релігійні, етичні) питань.

Не ставте заплутаних питань !

ВАЛІДНІСТЬ: РЕЛЕВАНТНА МЕТА

СКІЛЬКИ СУДДІВ У
КОНСТИТУЦІЙНОМУ СУДІ
УКРАЇНИ?

- A. 15 суддів
- B. 18 суддів**
- C. 21 суддя
- D. 23 судді

СПОСІБ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА
ФУНКЦІОНУВАННЯ ВИЩИХ
ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ
НАЗИВАЄТЬСЯ:

- A. державний устрій
- B. державне управління**
- C. державна система
- D. форма держави

ВАЛІДНІСТЬ: ВІДПОВІДНІСТЬ СУЧАСНИМ РОЗУМІННЯМ

Білий колір хутра полярного ведмедя допомагає йому вижити в полярних умовах. Яке з наступних пояснень правдиве/вірне?

I. Біле хутро робить ведмедя менш помітним під час полювання на інших тварин.

II. Біле хутро допомагає уникати втрати тепла.

A. Жодне

B. Лише I є правильним

C. Лише II є правильним

D. Обидва варіанти правильні

**ВАЛІДНІСТЬ:
РЕЛЕВАНТНІ
ДИСТРАКТОРИ
(ВІДВОЛІКАЮЧІ
ВАРІАНТИ)**

В які строки з моменту надходження позову до суду суд повинен винести постанову?

A. протягом 3 днів

B. протягом 5 днів

C. протягом 7 днів

D. протягом 14 днів

НАДІЙНІСТЬ: МАЛОВІДОМІ СЛОВА ЧИ ВИРАЗИ

Ви хочете зробити скатертину для круглого столу

Ця скатерина не повинна досягати підлоги. Діаметр поверхні столу – 80 см. Висота столу – 75 см.

Скатертина для столу повинна мати кант 5 см. Ви купуєте прямокутний шмат тканини шириною 3 м

Якою має бути довжина цього шмату?

НАДІЙНІСТЬ: ПОДВІЙНЕ ЗАПЕРЕЧЕННЯ

Яке із наступних
тверджень не є
правильним для
Амстердаму?

- A. Амстердам не є столицею Нідерландів
- B. Амстердам не є містом, де розміщено уряд Голландії
- C. Амстердам не є найбільшим портом Нідерландів
- D. Амстердам є найбільшим містом Нідерландів

НАДІЙНІСТЬ: НЕНАВМИСНІ ПІДКАЗКИ

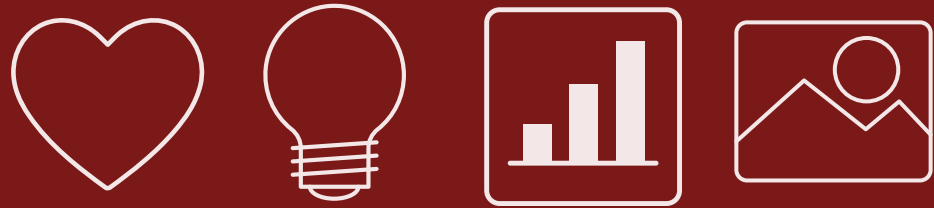
Безпосередня мета проекту Геном людини полягає у

- A. Розробці нових технологій для вивчення ДНК людини з різних частин світу
- B. Розробці карти і послідовності всіх РНК
- C. Розробці карти усіх генів людини і визначенні послідовності нуклеотидів всього геному людини
- D. Порівнянні геному великої кількості індивідів з різних частин світу.

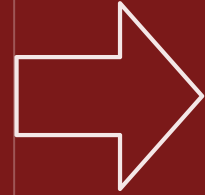
У лікарнях простирадла завжди перуть при високих температурах, а також прасують. Є причина для цього. Яка це причина?

- A. Відчистити їх
- B. Довести їх до білизни
- C. Вбити бактерії, оскільки ці організми не виживають при високих температурах

НАДІЙНІСТЬ: РОЗУМНІСТЬ ТЕСТУ

Дострокове звільнення від відбування покарання можливе лише після закінчення:

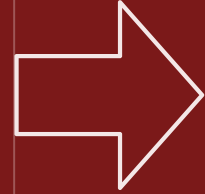
А. Принаймні однієї третьої терміну для звільнення від відбування кримінального покарання;

В. Принаймні двох третих терміну для звільнення від відбування кримінального покарання;

С. Принаймні половини терміну для звільнення від відбування кримінального покарання;

Д. Принаймні трьох четвертих терміну для звільнення від відбування кримінального покарання.

Після упорядкування

Дострокове звільнення від відбування покарання можливе попереднього засудження дозволяється лише після закінчення:

А. Принаймні однієї третьої терміну для анулювання кримінального покарання;

В. Принаймні половина терміну для анулювання кримінального покарання;

С. Принаймні двох третих терміну для анулювання кримінального покарання;

Д. Принаймні трьох четвертих терміну для анулювання кримінального покарання.

ЕФЕКТИВНІСТЬ

Економіка Нідерландів процвітає, і вона суттєво залежить від зовнішньої торгівлі. Її економіка відома через свої стабільні промислові відносини, помірний рівень незайнятості та інфляції, значний надлишок на поточних рахунках, а також важливу роль як транспортного вузла Європи.

Промислова діяльність – це переважно харчова, хімічна промисловість, нафтопереробна промисловість та електротехнічна промисловість. Надзвичайно сильно механізований сільськогосподарський сектор залучає не більш, ніж 4% робочої сили, але дає значний надлишок для харчової промисловості і для експорту. Нідерланди, разом із 11 партнерами по ЄС, почала користуватися валютою євро 1 січня 2002 р. Країна продовжує бути однією з провідних країн Європи в плані залучення прямих іноземних інвестицій. Економічний ріст значно сповільнився у 2001–04, в зв'язку зі світовою економічною кризою, однак чотири роки до того середній рівень річного зростання складав близько 4%, що значно перевищувало середній рівень по країнах ЄС.

Яка столиця Нідерландів?

ПОМИЛКИ, ЩО ВИНΙΚАЮТЬ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ТЕСТІВ

Дуже довга основа.

Варіанти відповіді, що починаються з тих самих слів.

Різна довжина варіантів відповідей.

Спільні слова, підказки, що зустрічаються в основі тесту та ключі.

Дискриптори, що не мають відношення до питання або носять безглуздий характер.

Завдання, що дублюють нормативно-правовий акт.

Вживання слів, що підтверджують суб'єктивну думку автора тексту у більшості (ті що містять частку най-).

Тестові завдання, де варіант «Всі відповіді вірні» або «Немає вірної відповіді» не можуть бути ні дискрипторами ні ключами;

ПОМИЛКИ, ЩО ВИНΙΚАЮТЬ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ТЕСТІВ

Якщо варіантом відповіді є результат розв'язку задачі, то завдання має бути сформульовано таким чином, щоб правильною відповіддю було ціле число або з одним знаком після коми.

Якщо необхідно взяти корінь з числа чи відсоток, то бажано щоб такі розрахунки здійснювались на основі попередніх знань;

Використання заперечень у тексті;

Відкриті тексти (необхідно продовжити

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

